

317

Besluit van 22 mei 1984 houdende wijziging van het Algemeen Rijksambtenarenreglement

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 8 september 1983, nr. AB83/U1625, Directoraat-Generaal voor Overheidspersoneelsbeleid, Directie Overheidspersoneelszaken, Afdeling Algemene en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 125, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 1929, nr. 530);

De Raad van State gehoord (advies van 1 november 1983, nr. WO4.83.0471/07.3.44);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 11 mei 1984, nr. AB83/2039, Directoraat-Generaal voor Overheidspersoneelsbeleid, Directie Overheidspersoneelszaken, Afdeling Algemene en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Hoofdstuk XI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 110a wordt vervangen door:

Artikel 110a

1. Het standpunt van de Commissie wordt bepaald bij eenvoudige meerderheid van stemmen.
2. Elke centrale brengt één stem uit.

Artikel 110b

1. Voor de toepassing van het bepaalde in de artikelen 110d en volgende wordt verstaan onder:

- a. «deelnemers aan het overleg»: de voorzitter en de tot het overleg toegelaten centrales van verenigingen van ambtenaren;
- b. «Advies- en Arbitragecommissie»: de Advies- en Arbitragecommissie genoemd in artikel 110g.

Artikel 110c

De artikelen 110d tot en met 110h zijn slechts van toepassing op geschillen inzake aangelegenheden als bedoeld in artikel 105 voorzover die aangelegenheden uitsluitend de rechtstoestand van ambtenaren met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd, betreffen.

Artikel 110d

Indien de voorzitter dan wel een of meer van de centrales, in het overleg tot het oordeel komen dat dit overleg niet tot een uitkomst zal leiden die de instemming van alle deelnemers aan dat overleg zal hebben, brengen zij dat oordeel binnen 3 dagen nadat zij daarvan in het overleg blijk hebben gegeven, schriftelijk ter kennis van de overige deelnemers aan het overleg.

Artikel 110e

1. Binnen vijf dagen na de kennisgeving bedoeld in het vorige artikel, schrijft de voorzitter een overlegvergadering uit. De vergadering moet worden gehouden binnen zeven dagen nadat deze is uitgeschreven.

2. Tenzij door de voorzitter en de Commissie wordt besloten het overleg voort te zetten dan wel te beëindigen wordt in de vergadering nagegaan of overeenstemming bestaat over de vraag wat het onderwerp en de inhoud van het geschil is en of een oplossing van dat geschil zal worden gezocht door middel van voortzetting van het overleg nadat het advies is ingewonnen van de Advies- en Arbitragecommissie, dan wel door middel van onderwerping van het geschil aan een arbitrale uitspraak van de Advies- en Arbitragecommissie.

3. Tot het inwinnen van advies is zowel de voorzitter als de Commissie bevoegd.

4. Voor onderwerping van het geschil aan arbitrage is overeenstemming vereist tussen alle deelnemers aan het overleg.

Artikel 110f

1. Binnen drie dagen na de vergadering bedoeld in het vorige artikel, wordt het verzoek om advies ter kennis gebracht van de voorzitter van de Advies- en Arbitragecommissie. Het verzoek wordt ondertekend door de deelnemers aan het overleg die zich voor inwinning van advies hebben uitgesproken en bevat tenminste het onderwerp en de inhoud van het geschil. Indien in de vergadering bedoeld in het vorige artikel geen overeenstemming is bereikt tussen alle deelnemers aan het overleg over de vraag wat het onderwerp en de inhoud van het geschil is, brengen de overige deelnemers aan het overleg hun visie op het onderwerp en de inhoud van het geschil eveneens binnen drie dagen na eerdergenoemde vergadering ter kennis van de voorzitter van de Advies- en Arbitragecommissie.

2. Het bepaalde in de eerste volzin van het vorige lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van het onderwerpen van het geschil aan een arbitrale uitspraak. Het verzoek daartoe wordt ondertekend door alle deelnemers aan het overleg en dient tenminste te bevatten:

- a. het onderwerp en de inhoud van het geschil;
- b. de standpunten van alle deelnemers aan het overleg omtrent onderwerp en inhoud van het geschil.

Artikel 110g

1. Er is een Advies- en Arbitragecommissie, die tot taak heeft te adviseren dan wel een bindende uitspraak te doen in de geschillen die haar ingevolge de voorgaande artikelen worden voorgelegd.

2. De Advies- en Arbitragecommissie is gevestigd te 's-Gravenhage. Zij bestaat uit vijf leden, onder wie de voorzitter, en vijf plaatsvervangende leden. Zij worden door Ons benoemd voor een tijdvak van zes jaar.
3. Wij benoemen de voorzitter en diens plaatsvervanger op gezamenlijke voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en de Commissie. Van de andere vier leden en hun plaatsvervangers benoemen wij:
  - a. twee leden en hun plaatsvervangers op voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken; alsmede
  - b. twee leden en hun plaatsvervangers op voordracht van de Commissie.
4. Uitgesloten van het lidmaatschap en plaatsvervangend lidmaatschap zijn:
  - a. personen die lid dan wel plaatsvervangend lid zijn van de Commissie;
  - b. personen die bestuurslid zijn van, dan wel werkzaam zijn bij een centrale van verenigingen van ambtenaren als bedoeld in artikel 105 of een daarbij aangesloten vereniging;
  - c. personen die werkzaam zijn bij de departementen van algemeen bestuur en de daaronder ressorterende instellingen, diensten en bedrijven, wier onafhankelijkheid en onpartijdigheid op grond van hun dienstverband door de deelnemers aan het overleg onvoldoende wordt geacht.Deze personen zijn eveneens uitgesloten van het lidmaatschap of plaatsvervangend lidmaatschap gedurende de periode van twee jaar na beëindiging van het lidmaatschap, plaatsvervangend lidmaatschap of bestuurslidmaatschap onder a en b bedoeld, alsmede na beëindiging van de werkzaamheden bedoeld onder b en c.
5. Onze Minister van Binnenlandse Zaken wijst in overeenstemming met de Commissie en met de voorzitter van de Advies- en Arbitragecommissie een secretaris aan, die de Advies- en Arbitragecommissie bijstaat.
6. Aan de leden en plaatsvervangende leden worden uit 's Rijks kas vergoedingen voor reis- en verblijfkosten verleend volgens de regelen welke voor de vergoeding voor reis- en verblijfkosten wegens reizen voor 's Rijks dienst gelden.

Artikel 110h

1. De Advies- en Arbitragecommissie treedt in geval van advies op in een samenstelling van drie leden, onder wie de voorzitter, een van de twee leden bedoeld in het derde lid onder a van het vorige artikel en een van de twee leden bedoeld in het derde lid onder b van dat artikel. De overige twee leden treden te zamen met de voorzitter op in geval van arbitrage. Bij verhindering van een der leden treedt diens plaatsvervanger op.
2. Indien het verzoek om arbitrage naar het oordeel van de voorzitter een zelfde geschil betreft als waarover door de Advies- en Arbitragecommissie reeds advies is uitgebracht, treedt voor een lid die bij het uitbrengen van dat advies betrokken was, diens plaatsvervanger op.
3. De voorzitter draagt er zorg voor dat het advies of de uitspraak binnen vier weken, nadat de kennisgeving bedoeld in artikel 110f, is ontvangen, aan de deelnemers aan het overleg ter kennis wordt gebracht.
4. De leden, de plaatsvervangende leden en de secretaris, die bij de uitoefening van hun taak de beschikking krijgen over gegevens waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, zijn, voor zover voor hen niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot bekendmaking verplicht of uit hun taak de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.
5. De Advies- en Arbitragecommissie stelt nadere regels vast met betrekking tot haar werkwijze.

Artikel 110i

1. De Advies- en Arbitragecommissie besluit bij meerderheid van stemmen.
2. Het advies of de uitspraak moet inhouden:
  - a. de namen van de deelnemers die het advies of de arbitrale uitspraak hebben aangevraagd;
  - b. een overzicht van de standpunten van alle deelnemers over het onderwerp en over de inhoud van het geschil;
  - c. het advies dan wel de beslissing en de redenen die daaraan ten grondslag liggen.
3. Het advies of de uitspraak wordt gedagtekend en door ieder der optredende leden van de Advies- en Arbitragecommissie ondertekend.

Artikel 110j

Binnen twee weken na ontvangst van het advies wordt het overleg over het geschil voortgezet.

Artikel 110k

De uitspraak van de Advies- en Arbitragecommissie heeft bindende kracht.

Artikel 110l

1. Het standpunt van de Commissie over de haar voorgelegde dan wel op verzoek van haar zijde in het overleg besproken aangelegenheden wordt schriftelijk aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken bevestigd, waarbij desverlangd een samenvatting van de aan dit standpunt ten grondslag liggende argumenten wordt gegeven.
2. Indien in de Commissie een minderheidsstandpunt blijkt te bestaan, wordt daarvan desverlangd in het geschrift bedoeld in het vorige lid, melding gemaakt.

B. Artikel 111 wordt vervangen door:

Artikel 111

Indien over een aangelegenheid in afwijking van het standpunt van de Commissie wordt beslist, brengt Onze Minister van Binnenlandse Zaken de redenen dier afwijking zo spoedig mogelijk ter kennis van de Commissie.

C. Het derde lid van artikel 118a wordt vervangen door:

3. Het bepaalde in artikel 110 l, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

D. Artikel 119a wordt vervangen door:

Artikel 119a

1. Het standpunt van de bijzondere commissie wordt bepaald bij eenvoudige meerderheid van stemmen.
2. Elke centrale brengt één stem uit.

Artikel 119b

Het bepaalde in de artikelen 110b tot en met 110k is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de Advies- en Arbitragecommissie, genoemd in artikel 110g, voor de behandeling van het desbetreffende

geschil wordt uitgebreid met twee bijzondere leden die worden benoemd door Onze Minister. Van deze leden wordt een lid benoemd op voordracht van de voorzitter van het overleg met de bijzondere commissie en een lid op voordracht van de tot dat overleg toegelaten centrales. Niet benoembaar tot bijzonder lid zijn:

- a. personen die ingevolge het vierde lid van artikel 110g zijn uitgesloten van het lidmaatschap en het plaatsvervangend lidmaatschap;
- b. personen die lid of plaatsvervangend lid zijn van de bijzondere commissie, dan wel van wie dit lidmaatschap of plaatsvervangend lidmaatschap nog niet langer dan twee jaar is beëindigd.

Artikel 119c

Artikel 110I is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het standpunt van de bijzondere commissie tevens aan de voorzitter van het overleg bedoeld in artikel 105 en aan de Centrale Commissie wordt medegedeeld.

E. Artikel 120 wordt vervangen door:

Artikel 120

Indien over een aangelegenheid in afwijking van het standpunt van de bijzondere commissie wordt beslist, brengt de voorzitter de redenen van die afwijking zo spoedig mogelijk ter kennis van die commissie.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 11 november 1983, Stb. 573.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 augustus 1984, nr. 157.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 22 mei 1984

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Rietkerk

Uitgegeven de zeventiende juli 1984

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Het ontwerp biedt een voorziening voor de gevallen waarin in het overleg over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaren met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd, geen overeenstemming wordt bereikt. In dat kader wordt tevens een regeling getroffen inzake de wijze van totstandkoming van standpunten van commissies voor georganiseerd overleg. De aanleiding voor de onderhavige wijziging ligt onder meer in het feit dat er van de zijde van de centrales van overheidspersoneel reeds lang minder gunstig wordt geoordeeld over het bestaande overlegstelsel. Zij menen dat dit stelsel te weinig mogelijkheden biedt voor reële participatie van de zijde van (de vertegenwoordigers van) het overheidspersoneel, en mede op grond van artikel 6 van het Europees Sociaal Handvest (E.S.H.) wijziging behoeft.

De voorstellen tot verbetering die van de zijde van de centrales van overheidspersoneel zijn aangevoerd, behelzen voor een deel een wijziging van dat overlegstelsel zelf. Voorts behelzen zij een aanvulling op het overlegstelsel, namelijk een voorziening voor de gevallen waarin in het overleg over de arbeidsvoorwaarden voor het overheidspersoneel geen overeenstemming is bereikt.

De noodzaak van een dergelijke voorziening komt ook voort uit enkele internationale verdragen. Zo bepaalt artikel 6, ten derde van het E.S.H. dat de Overeenkomstsluitende Partijen zich verbinden de instelling en toepassing van een doelmatige procedure voor bemiddeling en vrijwillige arbitrage inzake de beslechting van arbeidsgeschillen te bevorderen. Artikel 8 van het I.A.O.-verdrag 151 noemt eveneens verschillende wegen die kunnen worden gebruikt in verband met de oplossing van geschillen die rijzen ter zake van de vaststelling van arbeidsvoorwaarden. De ene is het onderhandelen tussen partijen; de andere voert langs een bijzondere procedure die moet voldoen aan vereisten van onafhankelijkheid en onpartijdigheid en die tot stand is gebracht op een wijze die beoogt het vertrouwen van de betrokken partijen in die procedure te verzekeren. Als voorbeelden van zo'n procedure noemt de verdragsbepaling verzoening, bemiddeling en arbitrage.

2. De op 20 september 1979 ingestelde Commissie van advies inzake de regeling van voorzieningen bij collectieve arbeidsgeschillen had dan ook onder meer als taak advies uit te brengen over de vraag welke voorziening, anders dan het stakingsrecht, kan worden getroffen voor de gevallen waarin in het overleg over de arbeidsvoorwaarden van het overheidspersoneel geen overeenstemming bereikt is. Het rapport van deze Commissie bevat een voorontwerp van een wet houdende voorzieningen ten behoeve van de oplossing van geschillen in het overleg met de vakorganisaties van overheidspersoneel. Vervolgens heeft – op verzoek van de centrales van overheidspersoneel – een werkgroep vanuit het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken onder meer dit voorontwerp besproken. In de rapportage van deze werkgroep, de werkgroep Aard, Structuur en Inhoud van het Overleg, wordt ingegaan op het genoemde voorontwerp en op de daarmee in verband staande wijze van totstandkoming van het standpunt van commissies voor georganiseerd overleg. In de daarop volgende besluitvormingsprocedure is vervolgens besloten af te zien van een formeel wettelijke regeling met betrekking tot alle commissies voor georganiseerd overleg, doch de geschillenregeling op te nemen in de door verschillende overheidsinstanties vastgestelde overlegregelingen. Niet alleen wordt daardoor aan die overheidsinstanties overgelaten, evenals dat ten aanzien van het overleg het geval is, zelf een regeling te treffen voor de oplossing van geschillen die in dat overleg rijzen, doch ook wordt het op die manier mogelijk een geschillenregeling beter af te stemmen op de eigen vormgeving van het overleg.

Hoofdpijnen van de regeling

3. De regeling heeft betrekking op geschillen inzake die aangelegenheden waarover ingevolge artikel 105 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement overleg dient te worden gepleegd. Dit zijn de aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaren (en, ingevolge artikel 64 van het Arbeidsovereenkomstenbesluit, van de werknemers in de zin van dat besluit) met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd. Op grond van deze bepaling worden echter ook kwesties in het overleg gebracht die niet alleen betrekking hebben op ambtenaren (bijv. de Arbeidsomstandighedenwet, de ontwerp-Wet Arbeid Gehandicapte Werknemers en de Wet Openbaarheid van Bestuur). Het zou te ver voeren de geschillenregeling van toepassing te laten zijn op geschillen die daarover rijzen, omdat daarmee aan de organisaties van overheidspersoneel meer invloed zou worden gegeven dan aan de overige (vak)organisaties. Voorts zij hier beklemtoond dat de geschillenregeling onderdeel uitmaakt van de overlegregeling. Dit houdt ingevolge genoemd artikel 105 in, dat eerst mag worden beslist nadat overleg is gevoerd en overeenstemming is bereikt, dan wel nadat de geschillenprocedure is afgewikkeld of vaststaat dat daarvan geen gebruik wordt gemaakt.

4. De procedure wordt ingeleid met de mededeling door de voorzitter dan wel door een of meer van de centrales dat zij van mening zijn dat verder overleg niet tot overeenstemming zal leiden. Vervolgens vindt een overlegvergadering plaats waarin gesproken wordt over de wijze waarop naar een oplossing van het geschil kan worden gezocht. Daarbij hebben partijen de keuze uit een tweetal mogelijkheden. In de eerste plaats kunnen zij besluiten advies te vragen over het geschil, ten einde vervolgens in een voortzetting van het overleg te pogen alsnog tot overeenstemming te komen. Als tweede mogelijkheid staat voor hen open onderwerping van het geschil aan een arbitrale uitspraak. De overlegvergadering kan evenwel ook voor een ander doel dienen. Het kan zijn, dat partijen tijdens de besprekingen over de te volgen procedure en over de formulering van het ter advisering of beslissing voor te leggen geschil, alsnog gronden vinden het overleg voort te zetten zonder tussenkomst van een derde.

Geen van de partijen heeft zekerheid omtrent het resultaat, dat inschakeling van derden zou kunnen gaan opleveren. Juist daarin kunnen partijen aanleiding zien, het zekere voor het onzekere te nemen en te pogen op eigen kracht uit het geschil te geraken. De overlegvergadering zal dan uitlopen op heropening van het overleg. Bij deze opzet past nog een kanttekening. Opgemerkt zij dat het stelsel waarbij aan partijen een keuzemogelijkheid wordt gegeven, het mogelijk maakt rekening te houden met de verscheidenheid aan conflicten die zich kunnen voordoen. Partijen kunnen in deze opzet die procedure kiezen, die naar hun inzicht het best aansluit bij de aard van het zich voordoende geschilpunt.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I, onderdeel A

Artikel 110a

In het huidige artikel 110a wordt gesproken van «het standpunt van de commissie». Het tweede lid van dat artikel maakt melding van de mogelijkheid van het bestaan van een minderheidsstandpunt. Het meerderheidsstandpunt wordt in de praktijk veelal reeds aangemerkt als het standpunt van de commissie. Met het voorgestelde artikel 110a wordt dit thans ook formeel vastgelegd, hetgeen noodzakelijk is in verband met de bevoegdheid die dit ontwerp aan de meerderheid in de commissie toekent.

Artikel 110b

Dit artikel bevat enkele begripsbepalingen in het kader van de geschillenregeling.

Artikel 110c

Deze bepaling is reeds toegelicht onder punt I.3.

Artikel 110d

De bevoegdheid om de geschillenprocedure in te leiden is aan elk der deelnemers aan het overleg gegeven. Het ontwerp verleent aan ieder van de tot het overleg toegelaten organisaties die bevoegdheid. Dat vindt zijn grond in de overweging, dat het geval zich kan voordoen, dat een voorgenomen beslissing van het bevoegd gezag wel voor de meerderheid, maar niet voor de minderheid van de aan het overleg deelnemende organisaties aanvaardbaar is. Ter verzekering van gelijkheid van middelen bepaalt het ontwerp, dat zowel een organisatie als de voorzitter van het overleg het initiatief kan nemen. Ook de voorzitter van het overleg kan er belang bij hebben dat het overleg niet nodeloos wordt gerekt zonder uitzicht op overeenstemming. Voorts kan het – in het geval dat van organisatiezijde de wens bestaat het overleg af te breken – voor de voorzitter van belang zijn dat alsnog wordt gezocht naar een oplossing van het geschil.

Artikel 110e

De functie van de in dit artikel bedoelde overlegvergadering is, zoals reeds onder punt I.3 werd vermeld, tweeledig. Zij dient niet alleen om vast te stellen welke procedure van geschillenoplossing zal worden gevolgd – advisering dan wel arbitrage – maar ook kan deze vergadering dienen om te bezien of inderdaad alle mogelijkheden voor partijen om op eigen kracht uit het geschil te komen, zijn uitgeput. De besprekingen op de overlegvergadering behoeven niet beperkt te blijven tot de keuze tussen advisering en arbitrage, maar kunnen tevens handelen over de vraag, of er niet toch aanleiding is voor voortzetting van het overleg. Dat en waarom aan partijen de keuze wordt geboden uit twee procedures van geschillenoplossing, is reeds onder punt I.3 uiteengezet.

Het ontwerp schrijft voor, dat de formulering van onderwerp en inhoud van het geschil een apart punt van bespreking vormt in de overlegvergadering. Voor het belang daarvan zij verwezen naar de toelichting bij artikel 110f.

De termijnen voor het beleggen en het houden van de overlegvergadering zijn kort gehouden, om de gehele procedure niet te langdurig te maken. Voor de beslissing het geschil aan arbitrage te onderwerpen is overeenstemming nodig tussen alle deelnemers aan het overleg. Voor de beslissing over het geschil advies te vragen is die overeenstemming niet vereist. Zowel de voorzitter als de meerderheid van de centrales kunnen daartoe besluiten.

Artikel 110f

De bepaling geeft een regeling voor het inleiden van de advies- of arbitrageprocedure. Voor de eisen waaraan een verzoek aan de voorzitter van de Advies- en Arbitragecommissie moet voldoen is verschil gemaakt tussen die voor een verzoek om advies en die voor een verzoek om arbitrage.

Tot het vragen van advies kan door deelnemers aan het overleg worden besloten zonder dat overeenstemming tussen alle deelnemers behoeft te bestaan over het onderwerp en de inhoud van het geschil.

Het stellen van de eis dat er wel overeenstemming moet zijn lijkt voor dit middel tot een mogelijke oplossing van geschillen te zwaar en niet nodig: het advies heeft geen bindende kracht.

Wel wordt vereist dat tussen de deelnemers aan het overleg die het advies vragen, overeenstemming bestaat over het onderwerp en de inhoud van het geschil. Intussen is het duidelijk dat het effect van het advies van de Advies- en Arbitragecommissie groter zal zijn naarmate meer deelnemers aan het overleg het eens zijn over onderwerp en inhoud van het geschil. De kans dat een of meer deelnemers het uitgebrachte advies niet aanvaarden, omdat het naar hun inzicht niet het antwoord geeft op het gerezen geschil is naarmate er meer overeenstemming bestaat immers kleiner.

Ook voor het vragen van arbitrage is de eis gesteld dat tussen degenen die zo'n verzoek doen overeenstemming bestaat over het onderwerp en de inhoud van het geschil. Dit spreekt eigenlijk voor zich. Deelnemers aan het overleg zullen immers slechts instemmen met het vragen van een bindende arbitrale uitspraak in een geschil indien dat geschil naar hun mening volledig juist is weergegeven. Bovendien behoort het tot de taak van partijen, en niet van de Advies- en Arbitragecommissie, om in onderlinge overeenstemming aan te geven binnen welke grenzen de Advies- en Arbitragecommissie haar uitspraak moet doen.

Artikel 110g

Dit artikel geeft de regeling voor de Advies- en Arbitragecommissie.

Uit praktische overwegingen is besloten tot een permanente commissie, die gevestigd is te 's-Gravenhage.

Deze commissie bestaat uit vijf leden waaronder de voorzitter.

De voorzitter wordt benoemd op gezamenlijke voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken en de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken. Van de overige leden worden er twee benoemd op voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken en twee op voordracht van de Centrale Commissie.

De Advies- en Arbitragecommissie dient onafhankelijk en onpartijdig te zijn. Daarom is in het vierde lid een bepaling opgenomen, die regelt dat van benoeming tot lid of plaatsvervangend lid zijn uitgesloten personen die op grond van hun (plaatsvervangend) lidmaatschap van de Centrale Commissie of van hun functie bij een centrale of bij een departement van algemeen bestuur onvoldoende onafhankelijk en onpartijdig (moeten) worden geacht.

Omdat het niet mogelijk is voor wat betreft de laatsten de kring precies aan te geven is het oordeel over de vraag naar de onafhankelijkheid en onpartijdigheid bij de deelnemers aan het overleg gelegd.

In het vijfde lid is bepaald dat de secretaris van de Advies- en Arbitragecommissie in overeenstemming met de Centrale Commissie en met de voorzitter van de Advies- en Arbitragecommissie wordt aangewezen door de Minister van Binnenlandse Zaken. Voor die constructie is gekozen, omdat alle genoemde partijen belang hebben bij het goed functioneren van het secretariaat van de Advies- en Arbitragecommissie en derhalve bij de aanwijzing van de secretaris.

Voor het goede functioneren van de secretaris zal deze als zodanig een onafhankelijke positie moeten innemen. Het aanstellen als ambtenaar door ondergetekende is daarvoor op zich geen bezwaar, mits wordt voldaan aan de eis dat de secretaris als zodanig rechtstreeks verantwoording verschuldigd is aan de voorzitter van de Advies- en Arbitragecommissie en hij voldoende gelegenheid heeft de bij de functie van secretaris behorende werkzaamheden te verrichten.

In het zesde lid worden voor de leden en plaatsvervangende leden de vergoeding voor reis- en verblijfkosten geregeld. Daarnaast zullen dezen op grond van het Vacatiegeldenbesluit 1970 een vergoeding ontvangen. De hoogte daarvan zal moeten worden bezien in het licht van de werkzaamheden die moeten worden verricht. Het is thans nog niet te overzien welk tijdsbeslag

die werkzaamheden zullen vergen. In ieder geval zal moeten worden voorkomen dat het ontbreken van een adequate vergoeding leidt tot het zich niet beschikbaar stellen van personen die naar het oordeel van partijen geschikt zijn als lid dan wel plaatsvervangend lid te fungeren.

Artikel 110h

De regeling van de werkwijze van de Advies- en Arbitragecommissie is in hoofdlijnen in dit artikel neergelegd. Daarbij verdient met name vermelding dat de commissie in geval van arbitrage optreedt in een samenstelling van drie leden, waaronder de voorzitter, en dat in geval van advisering de andere twee leden tezamen met de voorzitter optreden. Op die wijze kan recht worden gedaan aan het verschil tussen de actieve rol bij advisering en de passieve rol bij arbitrage.

Omdat de regeling van geschillen niet uitsluit dat over eenzelfde geschil achtereenvolgens zowel advies als arbitrage wordt gevraagd aan de Advies- en Arbitragecommissie, is in het tweede lid bepaald dat indien een lid reeds betrokken is geweest bij het uitbrengen van een advies diens plaatsvervanger optreedt bij het doen van een bindende uitspraak. De beoordeling of het eenzelfde geschil is, is in handen gelegd van de voorzitter van de Advies- en Arbitragecommissie. Overigens zullen gevallen als hier bedoeld zich slechts uiterst zelden voordoen.

Evenmin sluit de regeling uit dat over eenzelfde geschil twee keer advies zou worden gevraagd. Gelet echter op het feit dat een tweede advies gegeven zou moeten worden door dezelfde (leden van de) Advies- en Arbitragecommissie en derhalve niet verwacht mag worden dat een tweede advies anders zal luiden dan het eerder uitgebrachte advies, zal dit zich niet licht voordoen. Ik acht het dan ook niet nodig expliciet uit te sluiten dat over een geschil waarover reeds eerder advies is ingewonnen, niet opnieuw advies kan worden gevraagd.

Het derde lid draagt de Advies- en Arbitragecommissie op binnen vier weken advies uit te brengen dan wel een arbitrale uitspraak te doen nadat het geschil aan haar is voorgelegd. Uiteraard staat het de overlegpartners vrij bij het verzoek om advies dan wel om een arbitrale uitspraak aan de Advies- en Arbitragecommissie te verzoeken een kortere termijn in acht te nemen.

Artikel 110i

Dit artikel regelt de formele vereisten waaraan de inhoud van een advies en een arbitrale uitspraak moet voldoen, alsmede de besluitvorming binnen de Advies- en Arbitragecommissie.

Artikel 110j

Zoals reeds in het algemene gedeelte van deze toelichting is verwoord zal na ontvangst van het advies van de Advies- en Arbitragecommissie in een voortzetting van het overleg alsnog moeten worden gepoogd tot overeenstemming te komen. Het voorgestelde artikel 110j geeft een waarborg voor een spoedige hervatting van het overleg.

Artikel 110k

Dit artikel bepaalt dat de uitspraak van de Advies- en Arbitragecommissie een finale oplossing van het geschil inhoudt. De uitspraak bindt degenen die het geschil aan de Advies- en Arbitragecommissie hebben voorgelegd ter arbitrage. Aan de uitspraak zal gevolg moeten worden gegeven door degene tot wie de uitspraak zich richt.

Artikel 110f

In dit artikel is de tekst van het huidige artikel 110a neergelegd, met dien verstande dat het niet nodig lijkt in het in dit artikel bedoelde geschrift bij het minderheidsstandpunt expliciet melding te maken van het totale ledenaantal van de bij elk der toegelaten centrales aangesloten verenigingen.

Artikel I, onderdeel B

Artikel 111 wordt slechts in technische zin aangepast aan de in artikel 110a geregelde wijze waarop het standpunt van de commissie wordt bepaald.

Artikel I, onderdelen C t/m E

Deze onderdelen beogen een gelijke wijziging van het overleg met de bijzondere commissie als in de onderdelen A en B ten aanzien van het overleg met de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken is neergelegd. Vermelding verdient slechts dat de Advies- en Arbitragecommissie ook optreedt ter behandeling van een in het overleg met een bijzondere commissie gerezen geschil en voor die gelegenheid wordt uitgebreid met twee bijzondere leden. Eén lid wordt benoemd op voordracht van de voorzitter van dat overleg en het andere lid op voordracht van de tot dat overleg toegelaten centrales.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Rietkerk